

Υποστήριξη Εκπαιδευτικών για την ΕΝΟΤΗΤΑ 4: ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΓΙΑ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ 19: Διασφάλιση της
ασφάλειας σε εκπαιδευτικά ιδρύματα

Συγγραφέας: ΜΚΟ ΝΦΕ4Υ/ VETREADY Project
Partnership

Αριθμός έργου: 2024-1-ES01-KA220-VET-000257287

Co-funded by
the European Union

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι, ωστόσο, μόνο του/των συγγραφέα/ων και δεν αντικατοπτρίζουν απαραίτητα εκείνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Servicio Español para la Internacionalización de la Educación (SEPIE). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε η χορηγούσα αρχή φέρουν ευθύνη γι' αυτές.

Επισκόπηση Οδηγιών για Εκπαιδευτικούς

Αυτός ο Φάκελος Υποστήριξης Εκπαιδευτικών έχει σχεδιαστεί για να συνοδεύει την εκπαιδευτική ενότητα «**Διασφάλιση της ασφάλειας στα εκπαιδευτικά ιδρύματα**», παρέχοντας εξατομικευμένη μεθοδολογική και διδακτική καθοδήγηση για την ενίσχυση της αποτελεσματικής εφαρμογής της. Στόχος του είναι να βοηθήσει τους εκπαιδευτικούς:

- Κατανοήστε τους συγκεκριμένους παιδαγωγικούς στόχους αυτής της ενότητας εντός της ενότητας
- Εφαρμογή κατάλληλων στρατηγικών και εργαλείων διδασκαλίας για την εμπλοκή μαθητών ΕΕΚ, Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΣΕΚ) και της διασποράς
- Διευκολύνετε με σιγουριά τις βασικές δραστηριότητες, προωθήστε τον αναστοχασμό και υποστηρίξτε τη διατήρηση της γνώσης
- Προσαρμόστε την παράδοση σε διαφορετικές μορφές (πρόσωπο με πρόσωπο, διαδικτυακά, μικτά) και στις ποικίλες ανάγκες των μαθητών

Σημείωση: Η ολοκλήρωση αυτής της ενότητας και του σχετικού κουίζ συμβάλλει στην επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού και μπορεί να οδηγήσει στην απόκτηση πιστοποίησης.

Εκπαιδευτικό Περιεχόμενο αυτής της Εκπαιδευτικής Ενότητας

- Στόχος της Εκπαιδευτικής Ενότητας
- Μαθησιακά Αποτελέσματα της Εκπαιδευτικής Ενότητας
- Εισαγωγή: Τι είναι η διασφάλιση της ασφάλειας στα εκπαιδευτικά ιδρύματα
- Βασικές Έννοιες και Ορολογία
- Κατανόηση της Σημασίας
- Γιατί είναι σημαντική αυτή η εκπαιδευτική ενότητα
- Φυσικές Καταστροφές στη Διασφάλιση της Ασφάλειας σε Εκπαιδευτικά Ιδρύματα
Χιονοθύελλες και ακραίο κρύο
- Φωτιά
- Πλημμύρες
- Τεχνολογικές / Βιομηχανικές Καταστροφές στη Διασφάλιση της Ασφάλειας σε Εκπαιδευτικά Ιδρύματα
Εκρήξεις σε εργαστήρια ή εργαστήρια
- Ηλεκτρικές βλάβες και υπερτάσεις ρεύματος
- Χημικές διαρροές και τοξικές διαρροές
- Βιολογικές / Υγειονομικές Καταστροφές στη Διασφάλιση της Ασφάλειας σε Εκπαιδευτικά Ιδρύματα
Επιδημία Λοιμωδών Νοσημάτων
- Επιδημία τροφιμογενών ασθενειών
- Μόλυνση εσωτερικού αέρα
- Εμπνευσμένες Πράξεις και Πρότυπα
- Περισσότερα για εξερεύνηση

Προτεινόμενες μέθοδοι και εργαλεία διδασκαλίας

Μέθοδος Διδασκαλίας 1: Μάθηση Βασισμένη σε Σενάρια

Γιατί είναι κατάλληλο:

Αυτή η μέθοδος αντικατοπτρίζει καταστάσεις καταστροφών στην πραγματική ζωή και βοηθά τους μαθητές να εφαρμόσουν τη θεωρία στην πράξη, ενισχύοντας τη λήψη αποφάσεων, την ομαδική εργασία και την αποτελεσματική δράση υπό πίεση (ευθυγραμμισμένη με το ESCO T3.1 – Αποτελεσματική εργασία).

Παράδειγμα εφαρμογής:

Μετά τη διαφάνεια «Σενάριο αναστοχασμού: Όταν ξεσπά μια καταστροφή», οι μαθητές αναλύουν πώς να αντιδράσουν σε μια ξαφνική πλημμύρα σε ένα κέντρο επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, προσδιορίζοντας ασφαλείς ενέργειες και προτεραιότητες επικοινωνίας.

Προτεινόμενες μέθοδοι και εργαλεία διδασκαλίας

Μέθοδος Διδασκαλίας 2: Προσομοίωση / Άσκηση Άσκησης

Γιατί είναι κατάλληλο:

Οι προσομοιώσεις ενθαρρύνουν την πρακτική μάθηση και επιτρέπουν στους μαθητές να εξασκούνται σε διαδικασίες έκτακτης ανάγκης σε ρεαλιστικές συνθήκες χαμηλού κινδύνου. Αυτή η μέθοδος βελτιώνει την ετοιμότητα και την αυτοπεποίθηση.

Παράδειγμα εφαρμογής:

Οι εκπαιδευτικοί διεξάγουν μια σύντομη προσομοίωση εκκένωσης, καθοδηγώντας τους μαθητές να εφαρμόσουν τα σωστά βήματα — να σημάνουν τον συναγερμό, να ελέγξουν την παρουσία και να συγκεντρωθούν με ασφάλεια.

Προτεινόμενες μέθοδοι και εργαλεία διδασκαλίας

Μέθοδος Διδασκαλίας 3: Καθοδηγούμενη Ομαδική Συζήτηση

Γιατί είναι κατάλληλο:

Πρωθεί τη συλλογική αναστοχασμό και την επίλυση προβλημάτων, βοηθώντας τους μαθητές να ανταλλάσσουν εμπειρίες και να αναπτύσσουν κοινή κατανόηση των πρωτοκόλλων ασφαλείας και της ομαδικής εργασίας.

Παράδειγμα εφαρμογής:

Αφού παρουσιάσουν τις διαφάνειες με θέμα «Τεχνολογικές και Βιομηχανικές Καταστροφές», οι ομάδες συζητούν πώς τα δικά τους ιδρύματα θα μπορούσαν να ενισχύσουν τα μέτρα χημικής ή ηλεκτρικής ασφάλειας.

Συμβουλές Ενίσχυσης Συμμετοχής

- **Ξεκινήστε με σύνδεση:** Ξεκινήστε τις συνεδρίες ρωτώντας τους μαθητές για τις δικές τους εμπειρίες με την ασφάλεια, τις καταστάσεις έκτακτης ανάγκης ή την επίγνωση κινδύνων. Αυτό χτίζει εμπιστοσύνη και ενεργοποιεί προηγούμενες γνώσεις.
- **Χρησιμοποιήστε ρεαλιστικά, σχετικά παραδείγματα:** Επιλέξτε σενάρια και μελέτες περίπτωσης (π.χ. εμπορικά κέντρα, στάδια, αεροδρόμια) που αντικατοπτρίζουν καθημερινά περιβάλλοντα για να αυξήσετε τη συνάφεια και το κίνητρο.
- **Ενθαρρύνετε τη συμμετοχή, όχι την τελειότητα:** Τονίστε ότι κάθε συνεισφορά —είτε αναλυτική είτε συναισθηματική— είναι πολύτιμη. Οι μαθητές θα πρέπει να αισθάνονται ασφαλείς να κάνουν λάθη και να μαθαίνουν συνεργατικά.
- **Ισορροπήστε το συναίσθημα και την ενδυνάμωση:** Παρουσιάστε με ευαισθησία τα δύσκολα θέματα καταστροφών. Αποφύγετε τις αφηγήσεις που βασίζονται στον φόβο. Εστιάστε αντ' αυτού στην αυτοπεποίθηση, την επίλυση προβλημάτων και τα θετικά αποτελέσματα («τι να κάνετε» αντί για «τι πήγε στραβά»).
- **Εφαρμόστε διαδραστικές τεχνικές:** Χρησιμοποιήστε προσομοιώσεις, ομαδικές συζητήσεις και γρήγορες εργασίες λήψης αποφάσεων για να κάνετε τη μάθηση δυναμική και αξέχαστη. Οπτικά εργαλεία, σύντομα βίντεο και ερωτήσεις αναστοχασμού βοηθούν στη διατήρηση της εμπλοκής.
- **Δημιουργήστε έναν ψυχολογικά ασφαλή χώρο μάθησης:** Θέστε σαφείς βασικούς κανόνες για τον σεβασμό και την υποστήριξη. Επιτρέψτε στους συμμετέχοντες να κάνουν σύντομα διαλείμματα εάν επηρεάζονται συναισθηματικά από παραδείγματα ή εικόνες της πραγματικής ζωής.
- **Τονίστε την κοινότητα και τη συνεργασία:** Ενισχύστε το γεγονός ότι η ετοιμότητα για καταστροφές δεν είναι ατομική εργασία — είναι κοινή ευθύνη. Ενθαρρύνετε την ομαδική εργασία, την ενσυναίσθηση και την πολιτισμική κατανόηση.

Στρατηγικές Προσαρμογής

Παρουσίαση με φυσική παρουσία: Χρησιμοποιήστε εκτυπωμένες κάρτες σεναρίων, πίνακες παρουσιάσεων και οπτικές υποδείξεις (εικόνες ή διαφάνειες που δημιουργούνται από τεχνητή νοημοσύνη). Οργανώστε σταθμούς μικρών ομάδων — ο καθένας με διαφορετικό πλαίσιο καταστροφής (πλημμύρα, πυρκαγιά, έκτακτη ανάγκη υγείας). Χρησιμοποιήστε κύκλους απολογισμού μετά από κάθε δραστηριότητα για συναισθηματική αναστοχασμό και ενίσχυση γνώσεων.

Υλικά: Εκτυπωμένες διαφάνειες, μαρκαδόροι, κάρτες ρόλων, προβολέας, σύμβολα πρώτων βοηθειών και αυτοκόλλητα σημειώματα για αναστοχασμό.

Ηλεκτρονική Παράδοση: Χρησιμοποιήστε το Zoom, το Teams ή το Google Meet για ομαδική αλληλεπίδραση. Χρησιμοποιήστε αίθουσες διαλείμματος για ανάλυση σεναρίων και παιχνίδι ρόλων. Κοινοποιήστε γραφικά που δημιουργούνται από τεχνητή νοημοσύνη στην οθόνη και χρησιμοποιήστε το Mentimeter ή το Kahoot για σχόλια.

Εργαλεία: Zoom ή MS Teams, Google Slides, Mentimeter, Padlet, Kahoot, φόρμες online κουίζ.

Μικτή Μορφή: Συνδυάστε την ασύγχρονη μάθηση (βίντεο, αναγνώσεις, αυτοαξιολόγηση) με ζωντανή ομαδική εξάσκηση. Μοιραστείτε οπτικά σενάρια και μελέτες περιπτώσεων μέσω ενός LMS ή Google Classroom. Χρησιμοποιήστε υβριδικούς φόρουμ συζήτησης για να μοιραστείτε παραδείγματα τοπικών καταστροφών ή διδάγματα που αντλήθηκαν.

Εργαλεία: Σύστημα Διαχείρισης Μάθησης (Moodle, Google Classroom), Έγγραφα Google για ομαδικές εργασίες, σύντομα βίντεο και ημερολόγια αναστοχασμού.

Βασικές Δεξιότητες ESCO που Αναλύονται σε Αυτή την Ενότητα

T3.1 – Αποδοτική εργασία. Αναπτυσσόμενες βασικές δεξιότητες: Αποτελεσματική διαχείριση χρόνου, πόρων και εργασιών για την επίτευξη στόχων. Ιεράρχηση προτεραιοτήτων και οργάνωση της εργασίας για αποτελεσματική ανταπόκριση στις προκλήσεις. Διατήρηση της εστίασης και της παραγωγικότητας υπό πίεση.

Διαχειριστείτε αποτελεσματικά τον χρόνο, τους πόρους και τις εργασίες

Εστίαση του εκπαιδευτικού: Παρατήρηση του τρόπου με τον οποίο οι μαθητές κατανέμουν τους ρόλους, παραμένουν οργανωμένοι και διαχειρίζονται τον περιορισμένο χρόνο ή τα εργαλεία. Ενίσχυση της σημασίας του ήρεμου συντονισμού και της ομαδικής εργασίας για την αποτελεσματικότητα των εργασιών. Ρωτήστε: «Τι βοήθησε την ομάδα σας να παραμείνει οργανωμένη κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας;», «Πώς βελτίωσε ο διαχωρισμός των εργασιών τον χρόνο απόκρισης;»

Προτεραιότητα και οργάνωση της εργασίας για αποτελεσματική αντιμετώπιση των προκλήσεων

Εστίαση του εκπαιδευτικού: Καθοδήγηση των μαθητών ώστε να ιεραρχούν τα κρίσιμα βήματα ασφαλείας (ειδοποίηση, εκκένωση, βοήθεια σε συνομηλίκους) πριν από την αντιμετώπιση δευτερευόντων ζητημάτων. Δώστε έμφαση στη λογική αλληλουχία και στη σαφή επικοινωνία. Ρωτήστε: «Ποια ενέργεια ήταν πιο επείγουσα και γιατί;», «Τι θα μπορούσε να είχε καθυστερήσει χωρίς να αυξηθεί ο κίνδυνος;»

Διατήρηση της εστίασης και της παραγωγικότητας υπό πίεση

Εστίαση του εκπαιδευτικού: Ενθάρρυνση των μαθητών να εξισορροπούν τα συναισθήματα με τη λογική σκέψη, να παραμένουν ψύχραιμοι υπό συνθήκες αβεβαιότητας και να διατηρούν την εστίαση στην ολοκλήρωση της εργασίας. Ρωτήστε: «Τι σας βοήθησε να σκεφτείτε καθαρά υπό πίεση;», «Πώς μπορείτε να υποστηρίξετε άλλους να παραμείνουν ήρεμοι σε πραγματικές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης;»

Υποστήριξη Αξιολόγησης – Πώς να Ελέγχετε την Πρόοδο του Μαθητή

Στο τέλος αυτής της εκπαιδευτικής ενότητας, οι εκπαιδευόμενοι συμπληρώνουν **ένα κουίζ πολλαπλής επιλογής 10 ερωτήσεων**, το οποίο έχει σχεδιαστεί για να αξιολογήσει την κατανόησή τους σχετικά με τις βασικές έννοιες που καλύπτονται στη συνεδρία.

Επιπλέον στρατηγικές αξιολόγησης:

- **Παρουσίαση Σχεδίου Δράσης Ομάδας**

Πώς λειτουργεί: Μικρές ομάδες σχεδιάζουν και παρουσιάζουν ένα σχέδιο έκτακτης ανάγκης για μια προσομοιωμένη καταστροφή (π.χ. χημική διαρροή, πλημμύρα ή πυρκαγιά). Οι παρουσιάσεις περιλαμβάνουν βήματα για την επικοινωνία, τη χρήση πόρων και τους ρόλους ομαδικής εργασίας.

Τι αποκαλύπτει: Καταδεικνύει την ικανότητα των μαθητών να συνεργάζονται, να οργανώνουν και να εφαρμόζουν στρατηγικές που έχουν μάθει σε μια δομημένη, χρονικά περιορισμένη εργασία — αξιολογώντας τόσο τις δεξιότητες σχεδιασμού όσο και τις πρακτικές δεξιότητες συλλογισμού.

- **Ημερολόγια Απόκρισης Σεναρίων**

Πώς λειτουργεί: Αφού ολοκληρώσει μια δραστηριότητα σεναρίου (π.χ. «Καπνός στο διάδρομο» ή «Διακοπή ρεύματος κατά τη διάρκεια του μαθήματος»), κάθε μαθητής γράφει μια σύντομη καταχώρηση στο ημερολόγιό του περιγράφοντας: Τι παρατήρησε· Τις αποφάσεις που πήρε· Πόσο αποτελεσματικά χρησιμοποίησε τον χρόνο και τους πόρους.

Τι αποκαλύπτει: Δείχνει πόσο καλά μπορούν οι μαθητές να αναλύσουν μια κατάσταση, να ιεραρχήσουν τις δράσεις τους και να αυτοαξιολογήσουν την απόδοσή τους — βασικοί δείκτες αποτελεσματικής εργασίας υπό πίεση.

Πρόσθετο Εκπαιδευτικό Υλικό

1. UNDRR – Πώς να Κάνετε τις Πόλεις Ανθεκτικές: Ένα Εγχειρίδιο για Ηγέτες Τοπικής Αυτοδιοίκησης

<https://www.undrr.org/publication/how-make-cities-more-resilient-handbook-local-government-leaders-2017>

Αυτό το εγχειρίδιο παρέχει μια σαφή, οπτική επισκόπηση των κινδύνων αστικών καταστροφών, του σχεδιασμού εκκένωσης και των στρατηγικών ευαισθητοποίησης του κοινού — ιδανικό για εκπαιδευτικούς που συνδέουν την ασφάλεια των χώρων με την ευρύτερη ανθεκτικότητα της κοινότητας.

2. Ευρωπαϊκή Επιτροπή DG ECHO – Κέντρο Γνώσεων για τη Διαχείριση Κινδύνων Καταστροφών (DRMKC)

Επεξηγηματικά στοιχεία

<https://drmkc.jrc.ec.europa.eu/>

Προσφέρει συνοπτικές, βασισμένες σε στοιχεία περιλήψεις και γραφήματα σχετικά με τις τάσεις κινδύνου καταστροφών στην ΕΕ, τους μηχανισμούς πολιτικής προστασίας και την επικοινωνία σε κρίσεις — εξαιρετικό υλικό αναφοράς για εκπαιδευτές που σχεδιάζουν ασκήσεις βασισμένες σε σενάρια.

3. IFRC – Βασικά μηνύματα της IFRC για την ευαισθητοποίηση και την εκπαίδευση του κοινού για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών (PAPE)

<https://www.ifrc.org/public-awareness-and-public-education-drr>

Ένας παγκοσμίως αναγνωρισμένος οδηγός με έτοιμα προς χρήση εκπαιδευτικά μηνύματα και γραφικά για τη διδασκαλία της ετοιμότητας για καταστροφές σε απλή και προσιτή γλώσσα — προσαρμόσιμος τόσο σε νεανικό όσο και σε ενήλικο κοινό.

Πηγές

- Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop). (2023). Μάθηση ενηλίκων και συνεχιζόμενη επαγγελματική εκπαίδευση στην Ευρώπη: Οικοδόμηση συμπεριληπτικών μαθησιακών κουλτούρων. <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications>
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή. (2021). Ευρωπαϊκή ατζέντα δεξιοτήτων για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα. <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223>
- Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ETF). (2022). Καινοτόμος διδασκαλία και μάθηση στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση: Πρακτικές προσεγγίσεις για συμπεριληπτική παιδαγωγική. <https://www.etf.europa.eu/en/publications>
- Kolb, D. A. (2015). Βιωματική μάθηση: Η εμπειρία ως πηγή μάθησης και ανάπτυξης (2η έκδοση). Pearson Education.
- Knowles, M. S., Holton, E. F., III, & Swanson, R. A. (2015). Ο ενήλικας εκπαιδευόμενος: Το οριστικό κλασικό έργο στην εκπαίδευση ενηλίκων και την ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού (8η έκδοση). Routledge.
- Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ). (2021). Διδασκαλία για το μέλλον: Αποτελεσματικά μαθησιακά περιβάλλοντα στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. <https://www.oecd.org/education>
- Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και Πολιτιστικός Οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών (UNESCO). (2020). Εκπαίδευση για βιώσιμη ανάπτυξη: Ένας οδικός χάρτης. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000374802>

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

<https://ied.eu/>

<https://denizli.afad.gov.tr/>

<https://neotalentway.com/>

<https://www.eva93.lv/>

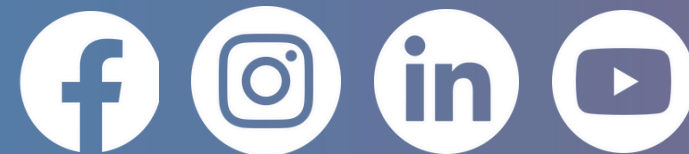
<https://ngo-nfe4y.com.ua/en>

<https://vonhope.is/>

**Διασκεδάστε με την Ενότητα 4 VET-READY - ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ ΓΙΑ
ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
ΜΑΘΗΣΕΩΣ - Εκπαιδευτική Ενότητα 19 - Διασφάλιση της
ασφάλειας στα εκπαιδευτικά ιδρύματα!**

ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ

<https://vetready.eu/>